Lesson 23 שְׁעוּר עֶשְׂרִים וּשְׁלשָׁה

Subjects Covered:

23.1 נפעל - Verbs פייי Stem

23.2 נְפָעֵל - Verbs - נְפָעֵל Stem

23.3 עייו & עייר Verbs - גפעל Stem

23.4 To Summarize: How to Identify the נְפַעֵל at a Glance

23.1 נְפְעַל - Verbs - נְפְעַל Stem

The following are ייי verbs in the גָּפְעַל whose roots are familiar to you from other stems:

	נְפְעֵל		הִפְּעִיל		פִּעֵל		קַל
be known	נוֹדַע	announce	הוֹדִיעַ			know	יָדַע
be born	נוֹלַד	beget	הוֹלִיד	act as midwife	יִבֶּד	give birth	יָלַד
be saved	נוֹשַּׁע	save	הוֹשִׁיעַ				
be left, remain	נותר	leave	הוֹתִיר				

Lesson 23 יהַנָּה בי

Look again on the basic נְפְעֵל paradigm (Tool No. 14). In ייף verbs in the נְבְעַל, the root letter ' changes into either the vowel j ¹ or the consonant j, depending on the verb form:

• In verb forms in which the ב of the נְבְּעַל is apparent:

suffix form participle

the ' changes into the vowel וֹ , e.g. נוֹתָרִים

• In verb forms in which the ב of the נְפְעַל is <u>not</u> apparent:

prefix form imperative infinitive construct

the 'כ' (1st) letter of the root requires a dagesh forte. In these forms, the changes into the consonant י with the dagesh forte, e.g. אָנוֹר, (לִ) הַנַּילוּ

Read aloud the complete conjugations of the 'strong' root כ.שׁ.ל and the יבע and the יכת. and the יכת. root (remain) in the גְּבְעַל . Notice the differences.

Suffix Form

נְכְשְׁלוּ	נִכְשְׁלוּ	נְכְשַׁלְתֶּן	נְכְשַׁלְתֶּם	נִכְשַׁלְנוּ	נִּכְשְׁלָּה	נִכְשַׁל	נִכְשַׁלְתְּ	נִּכְשֵׁלְתָּ	נִכְשַׁלְתִּי
נותְרוּ	נוֹתְרוּ	נוֹתַרְתֶּן	נוִעּלְשֵּׁם	נותַרְנוּ	נוֹתְרָה	נוֹתַר	נוִתַּלְתְּ	נוֹתַרְתָּ	נוֹתַרְתִּי

Prefix Form

תִּכָּשֵׁלְנָה	יִּכָּשְׁלוּ	תִּכָּשֵׁלְנָה	תִּכָּשְלוּ	נָכָּשֵׁל	תִּכָּשֵׁל	יִּכָּשֵׁל	תִּכָּשְׁלִי	תִּכָּשֵׁל	אֶכָּשֵׁל
ּתֹּלָּתֵלְנָה	יָנָתְרוּ	ּתֹּלָתַרְנָה	ּתֹנְתְרוּ	נוָּתֵר	עֹּוֹנִת	יָּוֹתֵר	ּתֹנְתְרִי	ּהֹנָתֵר	אָנָתֵר

Infinitives Imperative Paticiple

(לְ)הִכָּשׁל	הָּכָּשֵׁל	הָכָּשַׁלְנָה	הָכָּשְלוּ	הָכָּשְׁלִי	הִּכָּשֵׁל	נִכְשָׁלוֹת	נִכְשָׁלִים	נִכְשֶׁלֶת	נִכְשָׁל
(לְ)הִנָּתֵר	טַוָּתֵר	ָהָנָת <u>ּ</u> רְנָה	יוֹנְתְרוּ	טַנְתְּרִי	טוָּתֵר	נוֹתָרוֹת	נוֹתָרִים	נוֹתֶרֶת	נוֹתָר

Find the ייי verbs (Nos. 8-11) in all of your Frequent נְבְּעֵל Verbs Lists (Tools No. 14א, 14א). Highlight in <u>light blue</u> color.

¹ This is similar to the פייי verbs in the הְפְּעִיל (14.1).

Lesson 23 מְנֵה בֹי

Examples

Yet if it was known that it was a goring ox (Exodus 21:36)	אוֹ נוֹדַע. כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא (שמות כא, לו)	1
And now, thou two sons, who were born to thee in the land of Mizrayim, shall be mine (Genesis 48:5)	Ya'aqov to Yosef: וְעַתָּה, שְׁנֵי בָנֶיךְ הַ נּוֹלָדִים לְךָּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לִ י-הֵם (בראשית מח, ה)	2
but do not make thyself known to the man (Ruth 3:3)	Naomi to Ruth about Bo'az: אַל תּנִיְדְעִי לָאִישׁ (רות ג, ג)	3
[KJ] and they that lay wait for my soul take counsel together, [JB] and they that watch for my soul take counsel together [NJPS] those who wait for me are of one mind [RA] who stalk me counseled together [Y.Y. Schneersohn] and those who watch my soul conspire together (Psalms 71:10)	ייי וְשׁׂמְּרֵי נַפְּשָׁי וְשׁׁמְּרֵי נַפְשָׁי וֹשְׁצֵּוּ יַחְדָּו (תהלים עא, י)	4
And there were born to him seven sons and three daughters. (Job 1:2)	וֹי ּנְלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת (איוב א, ב)	5

23.2 נְפְעַל - Verbs - נְפְעַל Stem

The following are ינְבְעֵל verbs in the נְבְעַל whose roots are familiar to you from other stems:

	נְפְעַל		הִתְפַּעֵל		הִּפְעִיל		קַל
regret	נֹעֿם	be consoled	טָלְנַתֵּם				
prophesy	נָבָּא	prophesy	עַנְנַבֵּא				
be saved	נְצֵּל			save	הָצִּיל		
rise up	נִשָּׂא	exalt oneself	הָתְנַשֵּׂא			carry, lift	נָשָׂא
be given	נִתַּל					give	נָתַן

Lesson 23 רְּנֵה בֹי

Remember that, generally speaking, \Im is a 'sensitive' consonant. If, according to the paradigm, the \Im requires a **silent sheva** $[\cdot, \cdot]$, it tends to assimilate with the next consonant, granting it a **dagesh forte**.

To identify a יצ verb in the נְפְעַל you need to distinguish between the ב of the יפינ and the ב of the root.

• In the forms in which the ב of the נְפַעַל is apparent:

suffix form participle

the \Im of the root assimilates with the \Im (2nd) letter of the root, granting it a **dagesh forte**. For example:

In verb forms in which the ב of the נְבְּעֵל is <u>not</u> apparent:

prefix form imperative infinitive construct

the יינ verbs conjugate like any other 'strong' verb. For example: ינצל

Read aloud the complete conjugations of the 'strong' root כ.ש.ל and the מינב root ביינב in the גפעל . Notice the differences.

Suffix Form

נִכְשְׁלוּ	נִכְשְׁלוּ	נִכְשַׁלְתֶּן	נִרְשַׁלְתֶּם	נִכְשַׁלְנוּ	נִכְשְׁלָה	נִרְשַׁל	נִכְשַׁלְתְּ	נִכְשַׁלְתָּ	נִכְשַׁלְתִּי
נִּצְלוּ	נִצְלוּ	נִצַּלְתֶּן	נִצַּלְתֶּם	נִצַּלְנוּ	נִּצְלָה	נִצַל	נִצַּלְתְּ	נִצַּלְתָּ	נִצַּלְתִּי

Int	initives		Imper	ative		Participle				
(לְ)הִכָּשׁל	הָכָּשֵׁל	הָכָּשַׁלְנָה	הָכָּשְׁלוּ	הָכָּשְׁלִי	הִכָּשֵׁל	נִכְשָׁלוֹת	נִכְשָׁלִים	נִכְשֶׁלֶת	נִכְשָׁל	
(לְ)הִנָּצֵל	הָנָּצֵל	הָנָּצַלְנָה	הָנָּצְלוּ	הָנָּצְלִי	הָנָּצֵל	נְצָלוֹת	נְצָלִים	נִצֶּלֶת	נְצָל	

Find the יפיע verbs (Nos. 19-22) in your Frequent נְבְעַל Verbs Lists (only Tools No. 14x). Highlight in yellow color.

Lesson 23 מְנֵה ב׳י

Examples

The earth is given into the hand of the wicked (Job 9:24)	אֶרֶץ נִתְּנָה בְיַד רָשָׁע (איובט, כד)	1
And Zedekiah king of Judah shall not escape out of the hand of the Chaldeans, but shall surely be delivered into the hand of	וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא יִ פְּלֵט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי הִנָּתוֹ יִנְתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ בָּבֶל וירמיהו לב, דו	2
the king of Babylon (Jeremiah 32:4)		
behold, days are coming	הְנֵּה יָמִים בָּאִים	3
that all that is in thy house shall be carried to Bavel (Isaiah 39:6)	וְגִשָּׂא ׁ כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתֶדְ בָּבֶל (ישעיהו לט, ו)	

עייו & עייי Verbs - גּפְעַל Stem

The following are עייי & עיי werbs in the בְּצְעל with roots which you may have encountered in other stems:

	נְפְעַל		הִתְפַּעֵל		הִפְעִיל
be perceptive, inteligent	נָבוֹן	look closely	ָהָתְב <u>ּ</u> וֹנֵן	understand	הַבִּין
draw back	נָסוֹג			displace, move back	הִּסִּיג

Look at the following conjugations of the common ייף verb א.ו.ג in the נְבְּעֵל . You will notice that it differs significantly from the basic יְבְּעֵל paradigm 2 , as well as from other 'weak' root groups in the נְבָּעֵל .

Read aloud the complete conjugations of the 'strong' root ב.שׁ.ל and the מ.ו.ג and the ע"ו and the ל.ו.ג and the נפּעל. Notice the differences.

 $^{^2}$ But it has some similar features to that of the עיין in the הָפָּעִיל (14.3)

Lesson 23 מְנֵה ב'

Suffix Form

נְכְשְׁלוּ	נִכְשְׁלוּ	נְכְשַׁלְתֶּן	נְכְשַׁלְתֶּם	נִכְשַׁלְנוּ	נְכְשְׁלָה	נִכְשַׁל	נִכְשַׁלְתְּ	נִכְשַׁלְתָּ	נְכְשַׁלְתִּי
נָסוגו	נָסוֹגוּ	נְסוּגוֹתֶן	נְסוּגוֹתֶם	נְסוּגונוּ	נָסוֹגָה	נָסוֹג	נְסוּגוֹת	נְסוּגוֹתָ	נְסוּגוֹתִי

Prefix Form

תִּכָּשֵׁלְנָה	יִּכָּשְׁלוּ	תִּכָּשֵׁלְנָּה	תִּכָּשְׁלוּ	נָכָּשֵׁל	תִּכָּשֵׁל	יִּכָּשֵׁל	תִּכָּשְׁלִי	תִּכָּשֵׁל	אֶכָּשֵׁל
תסגנָה	יסוגו	תּסֹגְנָה	תִּסוֹגוּ	נִסוֹג	תִּסוֹג	יִסוג	תִּסוֹגִי	תִּסוֹג	אָסוֹג

Infinitives Imperative Participle

(לְ)הִכָּשׁל	הָכָּשֵׁל	הִכָּשַׁלְנָה	הָכָּשְלוּ	הָכָּשְׁלִי	הָכָּשֵׁל	נִכְשָׁלוֹת	נִכְשָׁלִים	נִכְשֶׁלֶת	נִּכְשָׁל
(לְ)הִסוֹג	הִסוג	הסגְנַה	הסוגו	הסוגי	הסוג	נְסוֹגוֹת	נְסוֹגִים	נְסוֹנֶה	נָסוֹג

Find the **עייץ** & **עייץ** verbs (Nos. 4, 23) in all of your Frequent נְפָעֵל Verbs Lists (Tools No. 14ב, 14ב, 14ב). Highlight in <u>light green</u> color.

Examples

[KJ]Our heart is not turned back [OJPS] Our hearts have not gone astray [RA] Our heart has not failed (Psalms 44:19)	
For My people is foolish they know Me not they are sottish children and they have no understanding (Jeremiah 4:22) בּיִנִים יְּכָלִים הֵמָּה יִרְמוּח וּדִּ, כבּוֹ יִרְמוּח וּדִּ, כבּוֹ	
[KJ] Wisdom resteth in the heart of him that hath understanding but that which is in the midst of fools is made known [OJPS] In the heart of him that hath discernment wisdom resteth but in the inward part of fools it maketh itself known [NJPS] Wisdom rests quietly in the mind of a prudent man But among the dullards it makes itself known [JB] Wisdom rests quietly in the heart of the judicious but the folly in the breast of fools shall easily be known (Proverbs 14:33)	3

Lesson 23 רְנֵה ב׳

23.4 To Summarize: How to Identify the גְּמָעֵל at a Glance

Look again at the basic נְפַעֵל paradigm (Tool No. 14).

• The נְפְעֵל can be easily identified in verbs of most root groups and in forms in which the ב of the נְפְעֵל is apparent. In such cases, you will be able to identify the root of the verb, and the ב preceding it 3. For example:

- In forms in which the ב of the וְבְּעֵל is <u>not</u> apparent, this is not as easy, but is still possible. In such forms, you can identify the בְּעַל:
 - by the vowel sequences:

[,] [,]
or
[_] [,]

starting the verb (the prefix of the form: א, י, ת, נ σ ה σ , follwed by the '2 (1st) root letter

- by the dagesh forte in the פי (1st) root letter for most roots:

As mentioned before, in the framework of this introductory course, there is no intention to cover all the variations and intricacies of every root group and subgroup. Rather, you are presented with a general overview. As you did with other stems, try to familiarize yourself with the verbs in your Frequent נְבְּעֵל Verbs Lists (Tools No. 14א, 14ג, 14ג). Knowing them well will help you not only to identify them, but, with time and practice, also internalize their forms. Eventually, knowing well the most frequently occurring verbs will be very helpful, even when trying to parse and identify less common verbs.

³ Do not to confuse it with the less common 1pl. (אֲצַנְחְנוּ) **prefix form ו** in <u>all</u> stems (21.2.1).

Lesson 23

Exercises

Use Verb Parsing Chart (6), and all the הָּבְּצֵל, הַּפְּצֵל, הַפְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל, הַבְּצֵל Tools, to help you translate the following passages.

1.

(Genesis 21:5)	וְאַבְרָהָם בֶּן מְאַת שָׁנָה	1
	בְּהָוָלֵד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנוֹ (בראשית כא, ה)	
(Genesis 38:14)	about Tamar	2
	ָבְי רָאֲתָה בָּי רָאֲתָה	
	כִּי גָדַל שַׁלָּה וְהָוֹא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה (בראשית לח, יד)	
(Leviticus 22:27)	שור כַּי יָוּלֶד	3
	וָ הָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ	
	וֹמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה	
	יָרָצֶה לְקָרְבַּן װיקרא כב, כז)	
(Leviticus 6:9)	about the offering (מִנְחָה)	4
	ក ំព្រះកេ ជុន្ធម៉ា	
	יֹאַבְלוּ אַהַרֹן וּבָנָיו (ויקרא ו, ט)	
(Jeremiah 34:3)	God to Tsidkiahu king of Judea about	5
	the king of Bavel: וָאַתָּה לא תִּמֵּלֶט מִיַּדוֹ	
	בּי תַּפִשׁ תַּתְּפָשׁ	
	וֹבְיָדוֹ תִּנְּתֵוֹ (ירמיהו לד, ג)	
(Jeremiah 2:8)	וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל (ירמיהו ב, ח)	6
(Joshua 11:5)	וַיּוַעֵדוּ כֹּל הַמְּלֵכִים הַאֶלֵה	7
	וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל <i>מֵי מֵרוֹם</i> (יהושע יא, ה)	
(Ezekiel 37:9)	תָּנָבֵא אֶל הָרוּחַ (יחזקאל לז, ט)	8
	יי וְנוֹשְׁבוּ הֶעָרִים	9
(Ezekiel 36:10)	וְהֶחֶרְבוֹת תִּבְּנֶינָה (יחזקאל לו, י)	

Lesson 23 מָנָה ב׳

2.

(Genesis 17:17)	וּיִּפּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו וּיִ ּצְחָק וּיֹ אמֶר בְּלִבּוֹ יי הַלְּבֶן (הַ/לְ/בֶן) מֵאָה שָׁנָה יִוָּלֵד וְאָם שָׁרָה, הֲבַת תִּשְׁעִים שָׁנָה תַּלֵד יי (בראשית יז, יז)	1
(Exodus 1, 9-10)	Par'oh to his people: תְּבָּה תְבָּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנוּ תָבָה נִ תְּחַבְּמָה לוֹ בֶּּ וְ יִרְבֶּה וְנוֹ סַף גַּם הוּא עַל שֹׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ (שמות א, ט-י)	2
(Esther 4:7-8)	וַיַּגֶּד לוֹ מֶרְדָּכֵי אֵת כָּל אֲשֶׁר קָרָ הוּ וְאֶת פַּתְשֶׁגְן כְּתָב הַדָּת אֲשֶׁר נִתַּן בְּשׁוּשָׁן נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת אֶסְתֵּר (אסתר ד, ז-ח)	3
(IKings 12:6)	וּיָּנָעַץ הַפֶּלֶךְ רְחַ <i>בְעָם</i> אֶת הַזְּקֵנִים לֵ אמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְ הָשִׁיב אֶת הָעָם הַזֶּה דָּבָר (מלכים אי יב, ו)	4

3.

(Jeremiah 7:9-10) The LORD to the people:	1
רַגָּנֹב רָצֹתַ וְנָאֹף רָ רַצֹּתַ וְנָאֹף	
ַוְ הִשְּׁבֵעַ לַשָּׁקֶר	
וְ קַטֵּר לַבְּעַל	
וְ הָלֹדְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים	
אָשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם	
וּבָאתֶם	
וַעֲמַדְּתֶּם לְפָנֵי בַּבַּיִת הַזֶּה	
אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו	
וַאֲמַרְתֶּם	
יי נְצַלְנוּ יי (ירמיהו ז, ט-י)	

Lesson 23 מַנָּה בּי

(Jeremiah 23, :6)	The LORD:	2
	וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק	
	וּמָלַד ְּ מֶלֶדְּ	
	וְהִשְׂבִּיל	
	וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ	
	בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע יְהוּדָה	
	ןיִשְׂרָאֵל יִשְׁבֹּן לָבֶטַח (ירמיהו כג, ה-ו)	
(Zechariah 13:3)	וְהָיָה	3
	כִּי יִנְבֵא אִישׁ עוֹד	
	וְאָמְרו אֵלָיו אָבִיו וְאִמּו	
	יֹלְדָיוּ	
	ילא תּחְיֶה	
	פִּי שֶׁקֶר דָּבַּרְתָּ בְּשֵׁם הי יי וזכריה יג, ג	

4.

(Proverbs 28:18)	הוֹלֵדְ תָּמִים	1
	יוָשֵעַ (משלי כח, יח)	
(Amos 3:3)	ה ַיִּלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו	2
	נעמוס ג, גו בּלְתָּנִי אָם נוֹעָדוּ (נוֹעֲדוּ) ועמוס ג, גו	